

Vastus esitatud seisukohtadele OÜ Utilitas Wind Saare-Liivi meretuulepargi keskkonnamõju hindamise aruande kohta

Täname Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit esitatud seisukoha ja tähelepanekute eest OÜ Utilitas Wind („**Utilitas Wind**“) poolt kavandatava Saare-Liivi meretuulepargi (esialgse ala ja põhivõrguga ühenduse veekaabelliini) keskkonnamõju hindamise („**KMH**“) aruande kohta. Alljärgnevalt vastame punktide kaupa esitatud kommentaaridele.

1. Täiendava ala KMH hõlmamine

Kõnealune Saare-Liivi meretuulepargi KMH aruanne käsitleb tõepoolest (hoonestusloa menetluse) esialgset ala ning põhivõrguga ühenduse veekaabelliini trassi. Täiendava ala käsitlemine toimub protsesside ja uuringute erinevast tempost ning alade erisusest tingituna eraldi KMH aruandes, mis sisaldab täiendavaid uuringuid ja hindamisi ning muu hulgas arvestab kumulatiivset mõju esialgse alaga. Juhime tähelepanu, et Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 09.03.2023 otsuses nr 1-7/23-063 määrati: „*Hinnata Saare-Liivi meretuulepargi täiendaval koormataval alal meretuulepargi veekogusse püstitamise keskkonnamõju Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 23.12.2021 otsusega nr 1-7/21-521 algatatud keskkonnamõju hindamise menetluses, koostades täiendava keskkonnamõju hindamise programmi ja vajadusel täiendava keskkonnamõju hindamise aruande koos seonduvate täiendavate menetlustoimingutega.*“

2. Tuulepargi opereerimisaja ühtlustamine

Täname tähelepaneku eest. Tuginedes projekti planeeritavale elueale ja rahvusvahelisele praktikale on meretuulepargi opereerimise periood hinnanguliselt vähemalt 30 aastat. Täiendatud KMH aruande versioonis korreigeeritakse kõik vastavad viited ühtseks – vähemalt 30 aastat.

3. Kaabli paigaldamisel heljumi leviku hindamine

Täname soovitusel eest. Eraldi alajaotust KMH aruandes ei lisata, kuid KMH aruande peatükki 3.3.3 lisatakse täpsustus, kus kirjeldatakse kaablitega seotud modelleerimismeetodikat. Toome siinkohal selgitusena välja, et modelleerimise puhul ei ole esmane kasutatav kaabli paigaldusmeetood, vaid mõju hindamisel on arvestatud, et kaablite asukohast paiskub veesambasse heljum ning hinnatakse leviku ulatust ja hajumist sõltuvalt setete omadustest. Modelleerimise eelduseks on võetud, et kaablite rajamisel tekkiv sette kogus on 4 m³ iga meetri kohta, millest suspendeerituks loetakse 0,4 m³. Täpsem teave heljumi leviku modelleerimise aluste kohta on leitav lisaks KMH aruande lisas 3.2 (Taltech, 2024).

4. Linnustiku uuringutes kasutatud viited

Kasutatud on tõesti muu hulgas viiteid, mis pärinevad 10–20 aasta tagustest allikatest. Tegemist on endiselt aktuaalsete töödega, mida on kasutatud koos uuemate uuringutega. Tänaseni ei ole kusagil püstitatud nii suuri tuulikuid, nagu on maksimaalsena kavandatud kõnealuses Saare-Liivi meretuulepargis. Seega konkreetset kättesaadavat seireandmed seni puuduvad. Siiski soovime rõhutada, et lisaks on KMH läbiviimisel rakendatud palju uuemat teadmist ja arvestatud uusimate rahvusvaheliste tulemustega. Selleks on arendaja poolt tellitud spetsiaalsed ülevaated oma ala parimatelt asjatundjatelt (vt KMH aruande lisad 3.8.1; 3.8.2 ja 3.8.3).

5. Vastuolu linnustiku ja laevaliikluse mõjuhinnaangutes

Juhime tähelepanu, et KMH aruande peatükis 6.1.3 on siiski välja toodud, et Eestis ei ole meretuuleparke ja seetõttu ei ole veel välja kujunenud praktikat ega loodud regulatsioone, kuid enamasti on mõistlik vältida laevaliiklust meretuulepargis. Praeguse teadmise alusel on enamikus riikides kujunenud praktika, et meretuulepargi alal on tavapärane laevandus piiratud ja nimetatud teadmisest on lähtutud ka linnustikule avalduva mõju häiringute hindamisel.

6. Traalide tihedus – ajavahemik puudub

KMH aruande joonisel 4.3-4 esitatud traalpüügi aastane tihedus põhineb EMODnet andmetel perioodist 2017-2023. Joonise pealkirja ja selgitust täiendatakse, et kajastada andmeperioodi selgelt. Lisaks toome välja, et KMH aruannet täiendatakse Põllumajandus- ja Toiduametilt saadud traalitõmmete info alusel aastatest 2020-2024, mis kinnitab samuti, et põhialternatiiv 3 alal traalitõmbeid valdavalt ei tehta.

7. Töid välistavate ajavahemike koondtabel

Täname soovitus eest. KMH aruande peatükki 7.2 lisatakse koondlõik või tabel, mis toob välja kõik määratletud ajavahemikud, mil töid tuleks vältida ning sellest tulenevad võimalikud tööde ajavahemikud.

8. Täiendav märkus joonisele 4.3-4 – kalapüügi alade taustainfo

Vastav KMH aruande joonise pealkiri täpsustatakse kujule: „*Kalapüük Liivi lahes: kalapüügi alad ja seisevnoodad (Pärnu maakonna mereala planeeringu taustainfo, 2013)*“, millele lisatakse vajadusel lisaselgitus, et tegemist on ajas muutuva huvikaardistusega, mitte kehtiva planeeringulahendusega.

Täiendatud KMH aruanne esitatakse lähiajal Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile kui otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks, arvestades esitatud ettepanekuid ja osapoolte koostöös peetud arutelu tulemusi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Rene Tammist

Juhatuse liige

OÜ Utilitas Wind

/allkirjastatud digitaalselt/

Andrus Zavadskis

Juhatuse liige

OÜ Utilitas Wind